

นายชุมเขต แสงวงเจริญ : แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุของสถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ในจังหวัดนครราชสีมา.

(OUTDOOR ENVIRONMENT AND FACILITIES DESIGN GUIDELINES FOR AGING AT PRIMARY HEALTH CARE UNIT IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์นิลบล คล่องเวสสะ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไตรรัตน์ จารุทัศน์, อาจารย์ภาวดี ธนวิสุทธิ, 249 หน้า.

ผู้สูงอายุเป็นช่วงวัยที่มีปัญหาด้านสุขภาพและจำนวนประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยที่สถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิเป็นทรัพยากรสุขภาพที่สำคัญในโครงสร้างระบบบริการสุขภาพสำหรับทุกกลุ่มวัยรวมถึงผู้สูงอายุ การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขได้ง่ายและการใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกของผู้สูงอายุจะช่วยลดปัญหาด้านสุขภาพได้ นับตั้งแต่ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้เริ่มมีการให้ความสนใจในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการหาแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุของสถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ในจังหวัดนครราชสีมา โดยการศึกษารวบรวมข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร และการสำรวจภาคสนามใน 2 ส่วนหลัก คือ ผู้สูงอายุ และ สถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สอบถาม และสังเกตการณ์ จากพื้นที่ศึกษาสถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 16 แห่ง และ ผู้สูงอายุจำนวน 401 ตัวอย่าง

การศึกษาพบว่าทั้งบุคลากรในสถานบริการสาธารณสุขและผู้สูงอายุเห็นความสำคัญของการใช้สถานที่ภายนอกอาคาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ด้วยความเชื่อว่าการเจ็บป่วยเป็นเรื่องรักษาและป้องกันได้ ปัญหาที่พบเป็นเรื่องขององค์ประกอบใช้งานที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดทั้งเชิงกฎหมายและข้อเสนอแนะสากลสำหรับการออกแบบเพื่อผู้สูงอายุ อันเนื่องมาจากการไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ในอดีต

การรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แนวความคิดพื้นฐานที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบพื้นที่ภายนอกอาคารเพื่อผู้สูงอายุ คือ การป้องกันอันตราย การช่วยบำบัดฟื้นฟูอาการเจ็บป่วย และการช่วยส่งเสริมสุขภาพเพื่อชะลอความเสื่อมของร่างกายและจิตใจ โดยในรายละเอียดมีประเด็นที่ควรคำนึงถึง 7 ประการ ได้แก่ ความปลอดภัย การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสนองตอบความเชื่อ การมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ ความง่ายต่อการใช้งาน/เรียนรู้ ความง่ายต่อการดูแลรักษา การเข้าถึงได้และความพอเพียง

ผลการศึกษา ได้เสนอแนวทางสำหรับการออกแบบพื้นที่ภายนอกอาคารของสถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิสำหรับผู้สูงอายุ ในเรื่องของ การวางผังบริเวณ และการออกแบบองค์ประกอบบริเวณ เช่น ที่จอดรถ ทางเดิน ทางลาด บันได ราวจับ ที่นั่ง ป้าย พืชพรรณ เป็นต้น

4874117925: MAJOR LANDSCAPE ARCHITECTURE
KEY WORDS: OUTDOOR ENVIRONMENT / OLDER PERSON / DESIGN GUIDELINE

CHOOMKET SAWANGJAROEN : OUTDOOR ENVIRONMENT AND FACILITIES DESIGN
GUIDELINES FOR AGING AT PRIMARY HEALTH CARE UNIT IN NAKHON
RATCHASIMA PROVINCE. THESIS ADVISOR : NILUBOL KLONGVESSA.
THESIS CO-ADVISOR: TRIRAT JARUTACH, PAVADEE THANAVISUT, 249 pp.

Aging is the health problem period and Thai aging population is tending to increase continually. Also, Primary health care unit is an essential health resource in the all age health care service system structure, include the aging. Easily access to health care service and convenient daily life of aging can decrease health problem.

Since Thailand is aging legislation of 2546 B.C. is enforce, physical environment design for all age appropriately is interesting.

This study intend to find a guidelines for outdoor environment and facilities design for aging at primary health care unit in Nakhon ratchasima province, by literature reviewing and field surveying in 2 main targets that are aging and primary health care unit. The method of this study are interviewing, making questionnaire and observation from 16 primary health care units in Nakhon ratchasima province and 401 sample aging.

This study finds that both health care unit officers and aging are recognizing in outdoor space using, especially health care activity. Because they believe that all sickness and painful can be healed and protected. The facing problems are usable elements of facility which are not in line with an enforcement of both legal side and international introduction for designing for aging side. Anyhow, because of neglecting in this case before.

Gathering and analysis the data find that basically concept to be recognized for outdoor space for aging design are harmful protection, sickness and painful healing and health care for slowing down the body and mind declination. Furthermore, in detail, there are 7 main points must be recognized so 1) Safety 2) Social Interaction 3) support in local belief 4) flexibility in use 5) Simple and intuitive 6) Low maintenance 7) approach/sufficiency

The result of this study is outdoor environment and facilities design guidelines for aging at primary health care units IN Nakhon ratchasima province; it is about layout planning and area elements design such as parking, pedestrian, ramp, stair, handrail, seat, sign and vegetation.